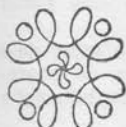

NOTA LABURRAK

LUTHER KING, EZIÑAREN AMESLARI?

Luther King beltzaren heriotzak sortu zuan harridura igaro dan ezker, bere irudiaren barnea arakatzea dagokio orain munduari. Arakatze hau ez da Nobel Sariaren moraltasuna eta gizatasuna neurtuaz egingo, bai bata ta bai bestea ezagunak zaizkigu-ta sobrare. Batez ere ikusiko dana beste zer-
rau da: EE. UU.'ko beltzak liberatzeko burruka hortan bere eginpideen efikazia.

Eragimena diogu. Ta bai, hain zuzen ere, King'ek berak efikazia irizpidetzat arturik aurkeztu zuan bere egintza guztia. Ez dago dudarik egintza bat egiterakoan, benetakotasuna defenditzearren, justizia aldeztearren, moralaren alde joatearren, biotz-bera izateagatik, lagunurkoaren maitasunagatik, etabar... obratu dezakeala batek. Baiña efikazia ere eskatu beharko diogu egintza horri. Ze, bestela, planteamentua azken muturreraino eramanaz, ondorio oker bat atera genezake, hots: moral-egintzari efikaziarik ez badiogu ematen, moralikan gabeko egintza izanen dala beti garaille, irabazle.

King'ek zentzugabekeri ustel hau ezin zezakean onartu eta bere «eragiñezko indarkarik-eza»-ren egitarauaren nagusitasuna baiezten du gartsuki, efikazi edo eragimenaren arabera epaituaz han zuzen. Hau zan bere izenpurua: «Indarkarik-ezazko jazarketa da gizon zanpatuaren guda-ixkillurik eragilleena».

King'ek, eta Ghandi'k ere, postulado hontan erabateko fedea zeukaten. Jende askok, oster, ez du onartzen. Indarrezko ixkilluen nagusikerian daukate itxaropena. «Guda ezeztatzeko bide bakarra guda da. Fusillak kentzeko bide bakarra fusilla artzea da. Gerrarekin gerraren aurka eta zizparekin zizparen aurka gudukatu behar dugu», Mao-Tse-Tung'ek dionez.

King'ena baiezen bat eta fede bat bazan, Mao-Tse-Tung'en hau ere baiezen kategoriko bat da eta fede bat, gogorkerian sifinstea, alegia.

Orain, baldin indarkarik-ezazko ixkilluen eragimena ezin baditeke fro-

gatu (beste arrazoi batzuen artean oraindik «eragíñezko indarkarik-eza»-ren bide hau hasi-berria dalako munduan), guda armatuaren efikazia ere ezin da, ba, frogatu.

Kontrara baiño, kondaira, zehatz-mehatz aztertuaz, etsigarria da puntu hontan. Eta honek ba du bere adierazbidea, armak itsuak dirala eta, itsu diranez, arrazoiaren, zuzentasunaren, egiaren eta ontasunaren alde jokatu dutenik beñiere aurretiaz ez dakigula konturatzen bagera. Biolentziak ez du ia beñiere justizia lortu, eta ez hori bakarrik, gehientsuenetan, indarkak biolentzia edo ekarri ohi du edo iraunazi edo gehitu.

Mao'k besterik esan nahi badu ere, seguruen —ez, segurua—, zera da, gudu bat irabazi, kañoiak irabazten dutela, ez arrazoiak. Jazoera hau ukagaitza da. Ta ukagaitza dan neurrian tamalgarria ere. Herri baten zoria gudua- ren mendean uztea, herri hori halabeharrari, indar itsuari, uztea da, ume baten bizitza odol-egarri dan ero deslai baten mende lagako bagenu bezela.

Bai, sarri asko oinperatuen justiziak zori gaiztoa izan du guduetan. Opresatzaileak, jeneralki, ornituagoak daude. Armak egin ta lortzeko bide gehiago daukate.

Ez dezagun ahaztu. EE. UU.-k Vietnam ez badu desegin, ez da izan armamentu-faltaz, garbi dago. Gizadiak egin duan indarra izan da hemen era gillea. Ikusten da, indar moralak, batzuetan bederen, indar fisikoak baiño ahalmen gehiago dauka.

Dana dala, arazo hauetan erabaki garbi batera danok irixtea gaitz dala aitortu beharra dago, ze efikaziaren berri geroak eman ohi du, «a posteriori», beraz. Eta historiak bide bat bakarra egin ohi duanez, bide hobeagoa zein zitekean jakitea ezíña zaigu.

Honela, arrazoiak zeñiek, King'ek ala Aginte beltzak, Rap Brown'ek, Stokely Carmichael'ek?

Síñismena síñismenaren kontra eta postuladuak postuladuen kontra, Martin Luther King'enak eta ez Carmichael'en postuladuak aukeratzen ditugu, arrazoi askogatik.

Bob'en hiltze garratza ondoren

TED, HARTZAK IK LASTARGIA...!

Barru guzia irauli digu Robert Kennedy'ren hilketa gorrota-garriak. Beltzkeri hori aitzeko hitzik eztegu arkitzen. Ezpaita gure artean makurkeri hori berean uzteko hitzik.

Horaindik aidean dabil bere anai John'en odol-heriotzaren durundioa. Ta horra hemen bigarren anaia, Ipar-Ameriketako Agintea iritxi-zorian jarri daneko, bere auteskunde-anetan ari dala eratxi dute.

Berehala jaiki da mundu guzian txarkeri horren kontrako garraxi zorrotza. Ta galdezka ari gera orok ze illunpetako kutizi izkutuak ote diran hala-